

CONSULTING GROUP KFT.

Transzferár kockázatok felmérése és hatékony kezelése

Budapest, 2013. szeptember 26.

Transzferár = kockázat

Korábban:

csak transzferár dokumentációról
beszéltünk

A megváltozott környezetben:

immár a transzferár kockázatok
kezelése a kérdés

Transzferár = Kockázat

Transzferár = kapcsolt vállalkozások közötti
ügyletben alkalmazott ár

Transzferár = Kockázat

G20 – OECD: Miért és hogyan merül fel adóalap-átcsoportosítás?

OECD BEPS Action Plan

(2013. szeptember 5-6., Szentpétervár)

- 15 lépésből 4 foglalkozik transzferár kérdésekkel
 - „Assure that transfer pricing outcomes are in line with value creation. (8,9,10)”
 - „Re-examine transfer pricing documentation. (13)”

Transzferár = Kockázat

OECD folyamatban lévő tp-vel kapcsolatos ügyei

- 2013. április 30. *Public Consultation: Draft Handbook on Transfer Pricing Risk Assessment*
- 2013. május 16. *OECD approves the revision of Section on safe harbours*
- 2013. július 30. *White Paper on Transfer Pricing Documentation*
- 2013. július 30. *Revised Discussion Draft on Transfer Pricing Aspects of Intangibles*

• Forrás: <http://www.oecd.org/tax/>

Transzferár / Mit mond a NAV

Hazai helyzet

- kb. 10 éves a hazai tp szabályozás
- ellenőrzés szerepe:
 - költségvetési bevétel védelme
 - a szabályokat betartó vállalkozások versenypozíciójának védelme
- nemzetközi tapasztalat: a TP ellenőrzés során az egységnyi ellenőrzési időre jutó adóhatósági megállapítás 14-szerese az átlagnak

Transzferár / Mit mond a NAV

Az ellenőrzés fő szerve

Kiemelt Adózók Adóigazgatósága

**Legnagyobb
adóók
ellenőrzése**

**APA kérelmek
elbírálása
(2007-től)**

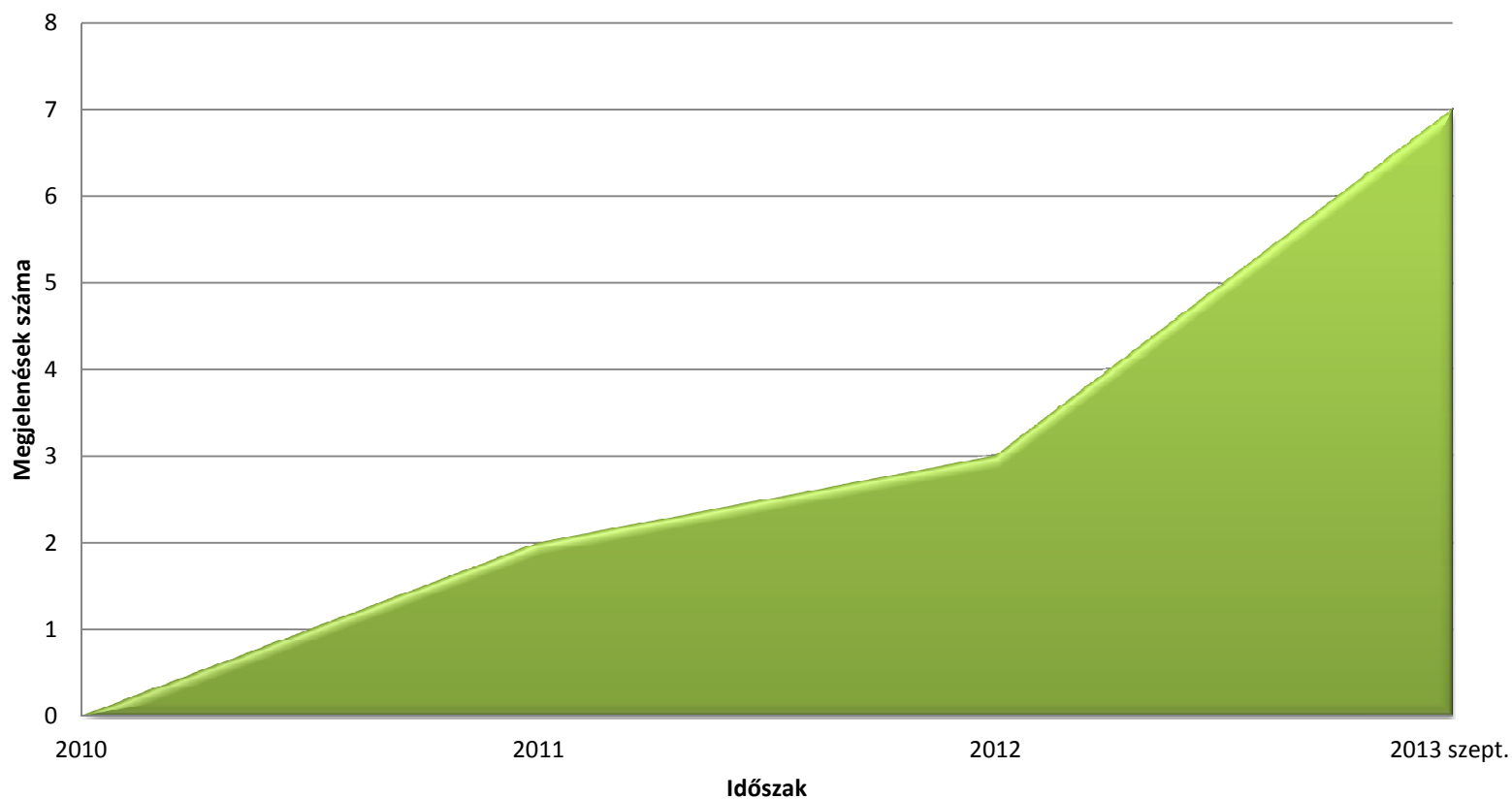
**Szokásos Piaci Ár-
megállapítási**

Önálló Osztály

- aktív közreműködés az utólagos ellenőrzésekben
- APA kérelmek elbírálása
- külföldi konferenciákon részvétel és képviselet

Transzferár / Mit mond a NAV

Transzferár kérdések - Adóvilág és KAIG Adóklub

Transzferár / Mit mond a NAV

Adóvilág / KAIG Adóklub tp megjelenések:

Téma	2010	2011	2012	2013 szept.
Általános	-	1	-	1
Admin köt.	-	1	2	-
Ellenőrzés	-	-	1	3,5
Bírósági ügy	-	-	-	1
APA kérelem	-	-	-	1,5
Összesen	0	2	3	7

Transzferár / Mit mond a NAV

Mit mutatnak a források

Határozottan
növekvő
érdeklődés

Útkeresés,
iránymutatási
szándék

Növekvő
tapasztalat,
növekvő
hozzaértés

Nemzetközi
tapasztalatok,
minták
felhasználása

Transzferár / Mit mond a NAV

Fontos:

a nemzetközi tapasztalatokat a NAV is felhasználja – és ezt várja el láthatóan az adózóktól is

Cikkek:

USA, Dánia, UK,
Ausztrália; Németország,
Ausztria

Adóviták:

IRS, Fed adatok,
interneten elérhető
adózási anyagok stb.

Transzferár / Mit mond a NAV

Leggyakoribb hibák a nyilvántartásokban

- funkcionális analízis hiánya, hiányossága
- logikai, összefüggésbeli hibák, hiányosságok a nyilvántartásban
- módszerválasztás elmaradása
- a SZPÁ-t befolyásoló tényezők eltérésének meghatározása elmarad
- a csoport központi nyilvántartását nem „honosítják”
- felhasznált összehasonlító adatok forrásának igazolása, kiválasztás menete hiányzik
- tao alap megfelelő módosítása elmarad
- összevonás indoklása nem megfelelő
- nem teljes körű dokumentálás (szóbeli megállapodás, kis értékű ügyletek)
- dokumentáció késedelmes elkészítése
- az adózók tévesen kisvállalkozói kategóriába sorolják magukat
- ...

Összehasonlíthatóság – Miért fontos?

A szokásos piaci ár
elvé ezen alapul

- egy **ellenőrzött ügylet** feltételeinek egy és a **független felek között létrejött ügylet** feltételeinek összehasonlítása

OECD Irányelvek
kiemelten kezeli

- „A legmegfelelőbb transzferár képzési módszer kiválasztásához és alkalmazásához **minden esetben** összehasonlító elemzést kell végezni.” 2.68. pont

Magyar TP
rendelet előírásai

- Kötelező dokumentációs tartalmi elemek az összehasonlíthatóság alátámasztására

NAV megfigyelése

- az egyik legtipikusabb ellenőrzési probléma az összehasonlíthatóság helytelen értelmezés

Az „összehasonlíthatóság”

A gazdaságilag lényeges jellemzőknek
megfelelően **összemérhető**knek kell lenniük

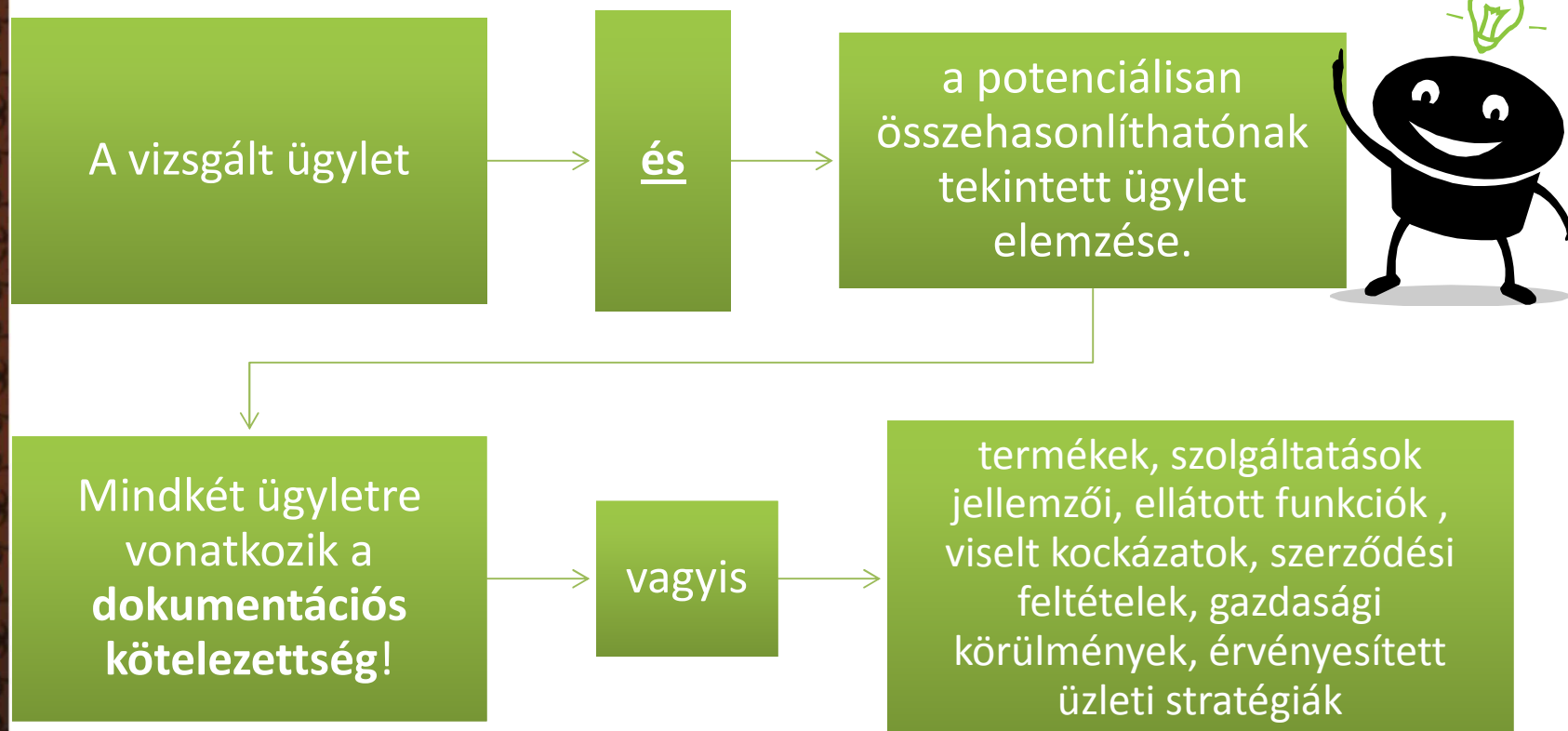

A helyzetek között fennálló **különbségek**

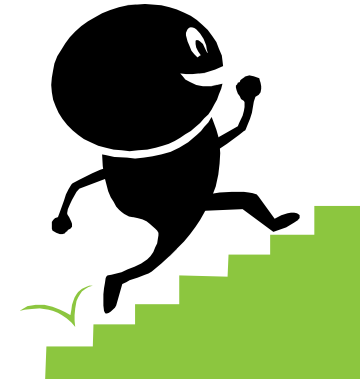
*Egyike sem érinti lényegesen a vizsgált
feltételt (pl. ár, árrés), vagy*

*Ésszerűen pontos helyesbítések
végezhetők ezek hatásainak
kiküszöbölésére*

Helyes értelmezés

Elemzés folyamata

Vizsgált évek meghatározása

- IT Kft. 2013. adóéve

Adóalany körülményei

- Pl. új belépő (alapítási költségek)

Funkcionális elemzés

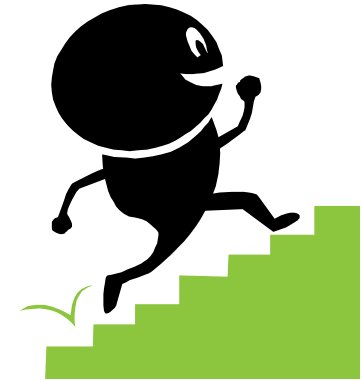
- Pl. kockázatok viselése: saját tulajdonú eszközök vs. Lízingelt eszközök

Belső összehasonlító adatok (pl. franchise partnerek)

Külső összehasonlító ügyletek (általában üzleti titok)

Elemzés folyamata

Módszer, mutató kiválasztása

Összehasonlítható ügyletek azonosítása

Helyesbítések meghatározása, végrehajtása
(az ügyleti feltételek eltéréseinek
érvényesítése, amennyiben jelentősek)

Szokásos piaci ár meghatározása

Buktatók

Tevékenység hasonló jellege ≠
összehasonlítható

Monitoring

Transzferár = Mit mond a NAV

Összehasonlítás forrásai

Amadeus lekérések – sok hibalehetőség

jogdíjas adatbázisok – nem megbízhatóak, alacsonyfokú összehasonlíthatóság

hitekre vonatkozó adatbázisok – sok szubjektív elem, összehasonlíthatóság kérdéses

menedzsment és egyéb IC szolgáltatások – nem csak a haszonkulcs mértéke számít, a költségalap ismerete is elengedhetetlen

Transzferár / Mit mond a NAV

Mit jelent a tp nyilvántartás az adózók részére?

Formális megközelítés:

- admin. kötelezettség, határid., büntetés

Tartalmi megközelítés:

- bizonyítási kötelezettséget telepítő szabály

Transzferár / Mit mond a NAV

Bizonyítási teher kérdése

- bizonyítási teher áttelepítése súlyos eszköz
 - más adójogi esetek: offshore cégnek kifizetés, adókedvezmény igénybe vétel, stb.
- bizonyítási kötelezettség: kinek, mikor, mit kell bizonyítani
- bizonyítási teher: a bizonyítás sikertelensége kinek a terhére esik

Transzferár / Mit mond a NAV

Bizonyítási kötelezettség

- OECD és nemzetközi gyakorlat: a bizonyítási kötelezettség elsősorban az adóhatóságot terheli,
- de megfordítható, ha az adóalany:
 - - nem jóhiszeműen járt el,
 - - nem működött együtt,
 - - nem teljesítette dokumentációs kötelezettségét,
 - - hamis vagy félrevezető bevallásokat nyújtott be

Transzferár / Mit mond a NAV

Bizonyítási kötelezettség

- Itthon: nyilvántartás hiánya = mulasztási bírság,
- DE: ez egyben adókötelezettség – bizonyítási kötelezettség megsértése is
- „A szokásos piaci ár megállapítása egy elemzési folyamat. Az elemzéshez szükséges információkat az adózó ismeri a legjobban, az adóhatóságtól nem is várható el, hogy többet tudjon mint az adózó.”

Transzferár / Mit mond a NAV

Bizonyítási kötelezettség

- A bizonyítási kötelezettség ezért van elsősorban az adózón - átszállhat természetesen az adóhatóságra, DE csak egy megfelelően elkészített nyilvántartás alapján - ennek hiányában viszont nem!
- **További kérdés:** a szokásos piaci ár megállapítása tény- vagy jogkérdés lesz-e a bíróságok szerint?
- Ezen múlik, hogy a szakértői bizonyításnak milyen lesz a szerepe.

Transzferár / Mit mond a NAV

Gépjármű disztribútor esete I.

- 2006/2007 I. negyedév áru beszerzése az anyavállalattól
- alk. módszer: módosított viszonteladási árak, valójában ügyleti nettó nyereség
- PLI: árbevétel arányos üzemi eredmény, hiányosságok a tp nyilvántartásban, a benchmarkban stb.
- Adózó állítása: 7,7% PLI, számlázott kiigazítás 0,9% PLI-ra

Transzferár / Mit mond a NAV

Gépjármű disztribútor esete II.

- NAV: a 7,7% tervadat volt, a tény 5,2%
- mivel az adózó benchmarkja rossz, új benchmark a NAV-tól → ez alapján az 5,2% beleesik a piaci tartományba = kiigazítás nem elfogadható
- megállapítás: 12,2 millió Euró = 3 milliárd 200 millió Forint társasági adóalap növelés

Transzferár / Mit mond a NAV

Immateriális jószág értékesítése I.

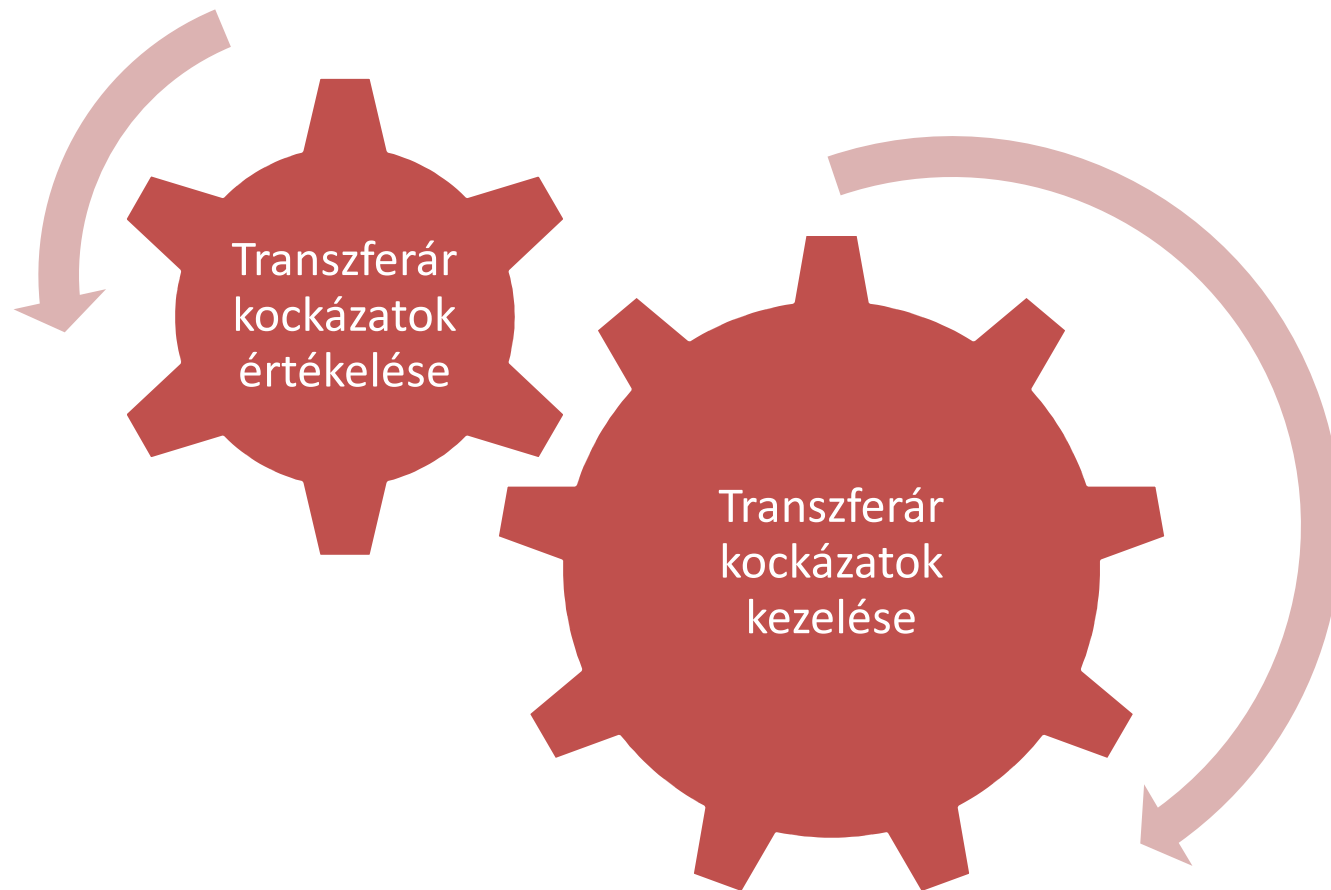
- IP: szerződésállomány átadása 2006-ban: 1,3 milliárd Ft, szakértői értékeléssel megerősítve (1,4 milliárd Ft),
- finanszírozás részben tőkeemeléssel, részben anyavállalati kölcsönrel
- 2008-ban újraértékelve: 753 millió Ft
- összességében a szolgáltatás nyújtása veszteséges lett

Transzferár / Mit mond a NAV

Immateriális jószág értékesítése II.

- NAV: a szolg. igénybe vevője 55%-ban, később 100%-ban az anyavállalat – igazából alvállalkozói szerződés
- a DCF módszer használata egyébként elfogadott, de egyes lépések hibásak, saját értékelésük: 430 millió Ft
- megállapítás: értékcsökkenés és értékvesztés elszámolása is hibás, sőt az anyavállalati kölcsön sem kellett volna

Transzferár = Kockázat

Transzferár kockázatok értékelése

Meghatározás:

A társaság kapcsolt szerződéseiből, kapcsolt ügyleteiből fakadó kockázatok azonosítása, és annak meghatározása, hogy a kockázat mértéke alapján milyen típusú, és mennyi erőforrás hozzárendelése szükséges a kockázat csökkentéséhez.

Transzferár kockázatok értékelése

Transzferár kockázatok értékelésének célja

- azonosítani a kockázatos ügyleteket
- meghatározni a felmerülő kockázat relatív mértékét
- monitoring lépések meghatározása a jövőbeni kockázatok felismeréséhez
- hogy a megfelelő források és eszközök legyenek hozzárendelve a kockázatok csökkentéséhez (pl. dokumentációhoz)

Transzferár kockázatok értékelése

A kockázatértékelési folyamat:

kevésbé alapos vizsgálat és kevesebb erőforrást igényel, mint egy teljes körű transzferár elemzés

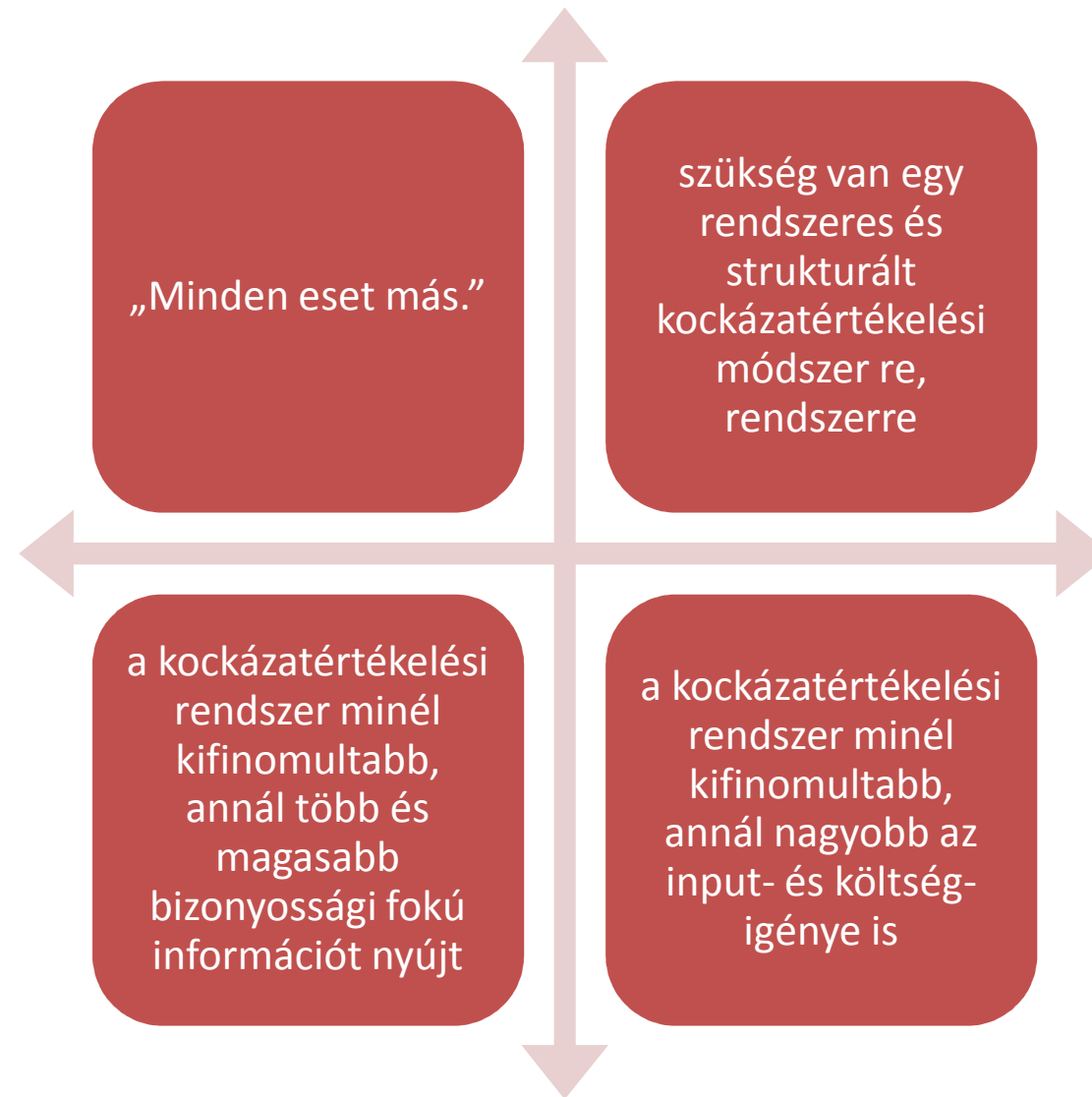
DE nagy bizonytalanság:

fel nem tárt tényezők, nem megismert feltételek

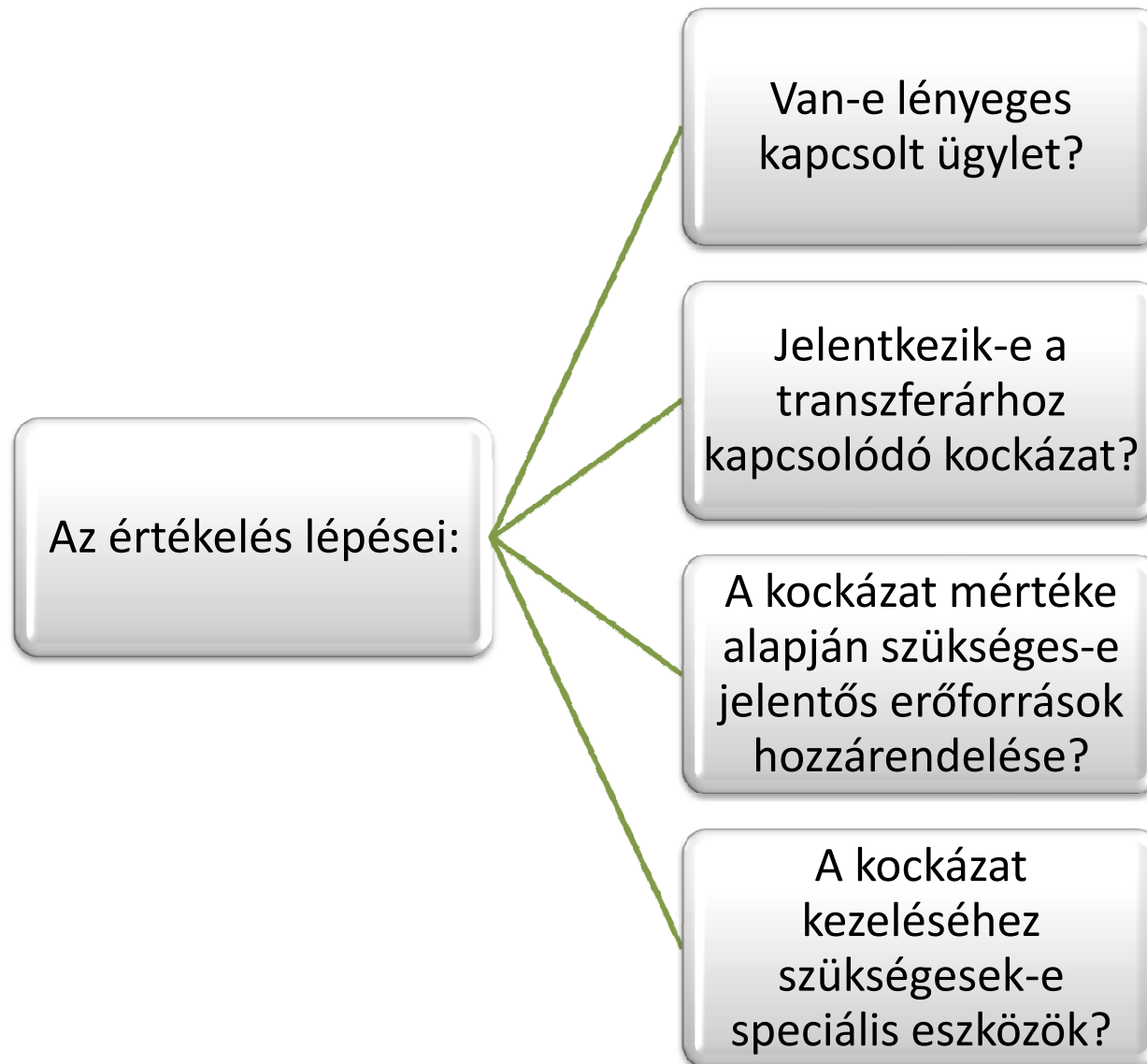
Egyensúlyt kell teremteni

a sikeres kockázatértékelési folyamathoz szervezeti elfogulatlanság, ítélőkészség, tapasztalat szükséges

Transzferár kockázatok értékelése

Transzferár kockázatok értékelése

Transzferár kockázatok értékelése

1.

Van-e
lényeges
kapcsolt
ügylet?

- vannak-e kapcsolt ügyletek (tulajdonosi struktúra)?
- történt-e tényleges kifizetés? (külföldi telephellyel folytatott ügyletek!)
- a tényleges kifizetés összértéke, aránya a vállalaton belül (adókokázat mértéke=függ az érintett államtól)

Transzferár kockázatok értékelése

2.

Jelentkezik-e a
transzferárhoz
kapcsolódó
kockázat?

- versenytársakhoz viszonyított profitabilitás
- lényeges ügyletek alacsony effektív adókulcs alatt működő kapcsolt vállalkozásokkal
- folyamatos veszteségek több éven át
- általánosságban az adóalapot csökkentő kifizetések külföldre (royalty, bérleti díj, menedzsment díj, szolgáltatások, biztosítási díj, pénzügyi műveletek díjai, kamat)
- a kifizetésekből fakadó kockázatot a társaság adóköteles eredménye és a kifizetett összeg alapján kell megítélni
- figyelembe kell venni a Csoport transzferár politikájában foglaltak konzisztenciáját is
- figyelembe kell venni a Csoporton belüli tényleges kockázatmegosztást is (pl. disztribútor fix, alacsony eredménye – kamaton keresztül elszivárog)

Transzferár kockázatok értékelése

3. Szükséges-e jelentős erőforrások hozzá- rendelése?

- szükséges-e:
- a társaság üzleti tevékenységének teljes körű feltárása
- a versenytársak tevékenységének vizsgálata
- az iparág helyzete, tendenciák azonosítása
- mélyinterjúk a különböző üzleti funkciók vezetőivel

Transzferár kockázatok értékelése

4.

Szükségesek-e
speciális
eszközök a
kockázat
kezelésére?

- a szerződéses feltételek módosítása
- transzferár politika kidolgozása, bővítése, módosítása,
- a meglévő transzferár nyilvántartások jelentős átdolgozása, kibővítése, módosítása
- APA kérelem
- a társasági adó alapjának módosítása

Transzferár kockázatok felmérése

1. Tipikus kockázati források / ügyletek

- Ismétlődő ügyletek (pl. fő tevékenységhez termékbeszerzés)
- Nagy értékű vagy komplex egyszeri ügyletek (pl. IP értékesítés, üzleti átszervezés)
- Utólagos ármódosítás (*year-end adjustment*)
- Az adóhatósági vizsgálatok fókuszában szereplő ügyletek (pl. finanszírozás, menedzsment szolgáltatás)
- Kiemelt szerepe van az ügylet **piaci** értékének az adókockázat meghatározásában!

Transzferár kockázatok felmérése

A kockázat mértékét befolyásoló szempontok

- **profitabilitás**

- abszolút profitabilitás
- relatív profitabilitás: csoport /versenytársak
- ismétlődő veszteség, ismétlődő alacsony profit
- profit ingadozása a versenytársakhoz képest
- a Csoporton belül jelentős vagy aránytalan nyereség alacsony adókulcsú államokban

Transzferár kockázatok felmérése

A kockázat mértékét befolyásoló szempontok (folyt.)

- speciális kapcsolt felekkel folytatott ügyletek (alacsony adókulcs; befektetési adókedvezmények)
- csoporton belüli szolgáltatásnyújtások
- royalty, menedzsment díj, biztosítási prémium
- más államban található marketing vagy beszerzési központ
- túlzott eladósodottság és/vagy kamatfizetés (alultőkésítés)
- szellemi termék átruházása vagy hasznosítása
- CCA (Cost Contribution Arrangement) – költség-hozzájárulási megállapodás
- Üzleti átszervezések

Transzferár kockázatok felmérése

2. További nem adózási-jellegű kockázati források

- vámértékelések
- anti-dömping szabályok
- árfolyam- vagy árszabályozások
- cash-flow tényezők (pl. osztalék finanszírozása)

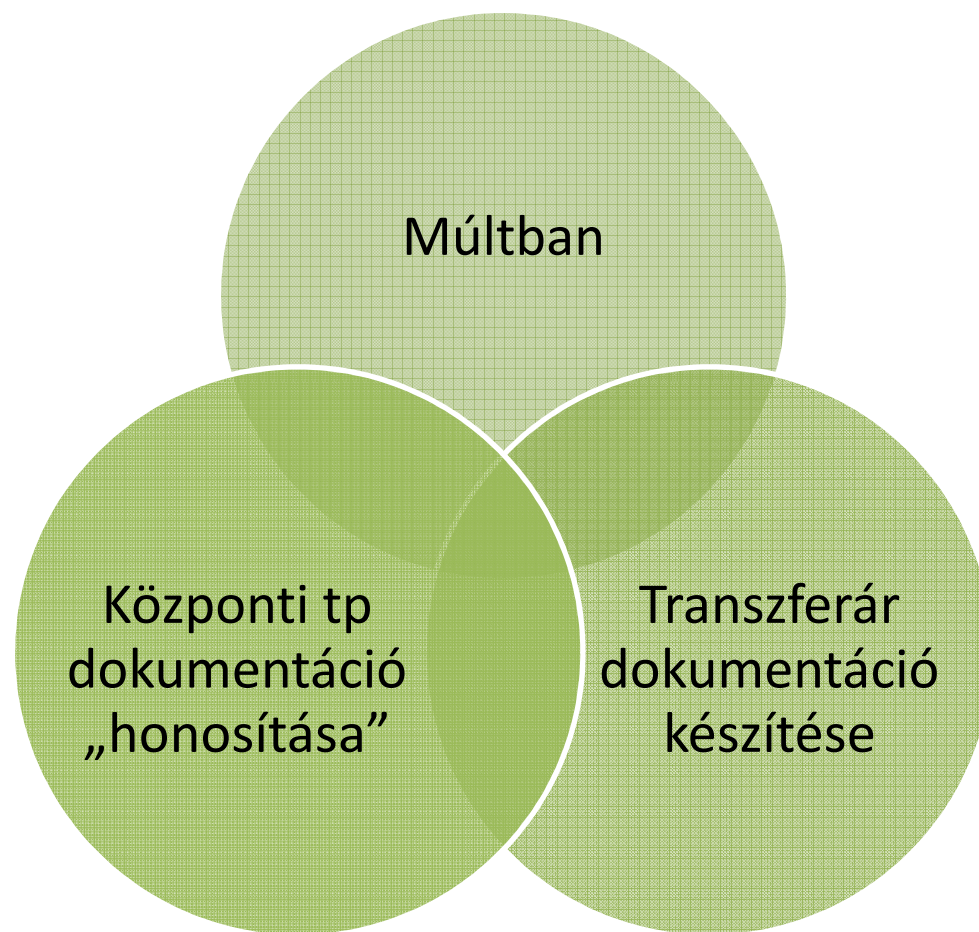
Transzferár kockázatok felmérése

3. A transzferár dokumentáció, mint kockázati forrás

- létezése,
- tartalma,
- minősége,
- konzekvencia egyéb dokumentumokkal
 - pl. szerződések, könyvelés, beszámolók, transzferár politika, Csoport konszolidált beszámolója, befektetői tájékoztatók, vámértékelések, társaság honlapja, sajtóközlemények

Transzferár kockázatok kezelése

Transzferár kockázatok kezelése

tp kockázat rendszeres
felmérése,
tp kockázati térkép

„kulcsemberek” tp
oktatása,
szerződések előzetes
vizsgálata/minősítése

Jövőben:

általános tp politika,
folyamatos infógyűjtés
és dokumentáció

tp kockázatnak megfelelő
dokumentáció készítése,
APA kérelem